

Slovenski list

Izhaja vsak ponedeljek zjutraj

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 3487, interurban 3487
Rokopisi se ne vračajo

Posamezna št. 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Inserati po dogovoru

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6/III
Poštni ček. račun, Ljubljana 15.179
Telefon št. 2549

Tajinstveni morilec deklet in žena v Düsseldorfu prijeto

Düsseldorf, 24. maja. Porenje in z njim vsa Nemčija se je oddahnila. Tajinstveni morilec, ki ima na vesti 19 umorov žensk, se je vendarle po več kakor enoletnem iskanju ujel v past.

Piše se Peter Kürten

Dozdaj je bil morilec na najrafiniranejši način vodil policijo za nos, ter jo usmerjal na napačno sled, tako da se je vselej, kadar koli so kakšnega človeka na podlagi o morileca samega pisanih pisem ali narekovanih anonimnih pisem prijeli, izkazalo, da nimajo pravega. Sedaj pa je človek, ki so ga kot düseldorfskega morileca aretirali, sam svoje zločine obširno priznal in skoraj ni dvoma, upoštevajoč že znane okoliščine, ki se ujema z njegovimi izpovedmi, da se policija topot ni zmotila.

Dozdaj je düseldorfskemu morilecu baje dokazanih 19 umorov. Večinoma jih je izvršil jeseni in pozimi lanskega leta. Piše se Peter Kürten. Aretacija se je izvršila tako izmenadoma, da je on svoje pred kratkim storjeno poslilstvo na mlademu dekletu takoj priznal, potem pa še izpovedal, da je on izvršil vse umore, ki so se bili leta 1929. v Düsseldorfu in njegovi okolici zgodili in so dosedaj bili nepojasnjeni.

Kako so mu prišli na sled

Neka brezposelna služkinja iz Düsseldorfa je v pismu sporočila svoji prijateljici, da je 14. maja zvečer srečala nelega moškega, ki jo je nekaj časa spremljal, nakar da se ji je zgodilo nekaj strašnega, kar bi bila skoraj plačala z življenjem.

Ker je deklet napisalo napačen naslov, je dotičnica, ki je pomotoma pismo sprejela, v svojem nedoumevanju pismo oddala policiji. Tej se je posrečilo po nekaterih znakih izslediti pisko. Povalila je dekleta na policijo, ki je izpovedalo sledeče:

V pozni večerni uri 14. maja je imela dogovorjen sestanek z neko prijateljico, katerega pa je zamudila. Hotela se je podati v poselsko zavetišče, kjer ta prijateljica stanuje, ni pa vedela tja poti. Iščoč človeka, ki bi ji mogoče povedal pot, je naletela na nekega moškega, ki se ji je ponudil, da jo tjakaj spremi. Mladenič jo je peljal do Ljudskega vrta. Ker je zdaj že dvomila o dobrem namenu svojega spremljevalca, se je branila, da bi šla z njim skozi park. Naenkrat se je pojavil drug moški, ki je stopil k paru in mladega moža energično nahnul, zakaj je neznanega dekliča semkaj pripeljal. S tem je ta novi neznanec pridobil zaupanje služkinje, ki mu je zaupala, da je brez posla in da je nameravala v zavetišču, v katerem

se nahaja njena prijateljica, prositi obenem za prenočišče. Nato ji je mož ponudil svojo lastno sobo. Ko sta prišla v njegovo stanovanje, so se v dekletu naenkrat zbudili pomisleki in je zdaj silila na to, da naj jo spremi v zavetišče, o katerem je bil rekel, da mu je znano. Res se je napolil z njo nazaj in jo peljal v grafenburški gozd. Ko deklet ni hotelo stopiti v gozd, ji je rekel, da se zavetišče nahaja takoj blizu na oni strani. Ko deklet kljub temu ni hotelo iti dalje, jo je prijel za vrat, jo davil in končno izvršil nepravno dejanje. Potem se je oddajil, ne da bi se za lahkomišljenko dalje brigal.

Najnovejše poizvedbe — Pravih dokazov policija še nima — Psihopat, ki je vzel vso krivdo nase? Morilec — velik čudak

Düsseldorf, 25. maja. n. Ko je policija v soboto zvečer uradno potrdila vest, da je prišla tajinstvenega morileca deklet, je šla senzacija bliskovito od ust do ust in ni dolgo trajala, da so se brzojavno prijaviли že tudi časnikarji iz inozemstva za današnji dan, dočim je v Düsseldorfu danes edina govorica samo o morilecu. Ko so v soboto opolnoči izšli nedeljski listi, se je ljudstvo kar trgalo zanje.

V nedeljo pa uradne vesti niso prinesle mnogo novega. Pri zaslišanju vztraja Peter Kürten pri svojem priznanju. Policiji se zdi celo sumljivo, da priznava preveč, in ni utemeljen sum, da gre za psihopatičnega človeka, ki hoče vso krivdo prevzeti nase, tako, kakor je to storil tudi morilec Straussberg. Vsekakor pa so okolnosti take, da poleg priznanja daleko nadvladujejo začasno še momenti, ki utemeljujejo sum. Dokaznega gradiva pa policija še nima nobenega v rokah.

Razvoj preiskave je pokazal metode policije, kakor tudi pasivnost občinstva za sodelovanje v slabi luči. Kljub temu, da so policijske oblasti nujno prošile občinstvo, naj da znane podatke, se občinstvo ni odzvalo. Največje zanimanje vlada sedaj za stanovanje Petra Kürtena v Mettmannerstrasse 71 in za stanovalec v tej hiši, ki so bili pet let sosedje takega nenavadnega zločinca. V navedni ulici stanujejo večinoma mali ljudje z velikim številom otrok. Hiša št. 71 je dobro ohranjena, z dvema nadstropjema in podstrešnimi stanovanji. Kürten je stanoval pod streho v majhni sobici na ulico s svojo ženo. V stanovanju je zelo skromna oprava. Hišni stanovalec se opisuje Kürtena kot zelo mirnega stanovalca. Nikdar ga niso videli pijanega. Neposredni sosedje so ga smatrali za pridnega in solidnega človeka.

Kürten je polagal važnost na to, da se je

Kako so ga prijeli

Seveda je bilo po tem natančnem opisu policiji mogoče, da je našla stanovanje neznanca. Ko pa je prišla na stanovanje, je bil Kürten, ki je že medtem zvedel, da je oblast za njegov čin zaznala, zbežal. Policija pa je zvedela, da se nahaja v eni izmed velikih stanovanjskih kasarn na Princ Georgovi cesti, in je hišni blok oblegala. Potem je hiše preiskala, oborožena s karabinkami in ročnimi granatami in je naposled zločinca v enem izmed stanovanj našla. Zločinec je bil rojen 26. maja 1883 v Mühlheimu na Reni.

hišnim stanovalcem kazal vedno z najboljši strani. Bil je vedno uljuden. Edina njegova čudna navada se je zdela sosedom, da je silno radoveden bil na časopise. Zjutraj zgodaj, preden je šel na delo, je vedno čakal pred vrati na raznašalko listov in ji odvzel vse liste, ki so bili namenjeni za hišne prebivalce. Prečital je vse liste in jih potem posameznim stanovalcem porinil pod vrata. Morda je hotel s tem zasledovati vesti o umorih. Kürten je imel tudi veliko zanimanje za zemljepisje, kakršno ni navadno pri delavcih. Rad se je pogovarjal o najoddaljenejših pokrajinah in geografskih imenih. Bil je vedno čedno oblečen. Večinoma v modro delavsko obleko. Imel je pa tudi res sive jahalne hlače, v kakršnih so večkrat videli morileca. Tudi čepico, o kateri se je večkrat govorilo, so našli pri njem. Nasprotno pa nihče v hiši ne ve nič o očalih, o katerih so govorile žrtve.

Hišnim prebivalcem, posebno ženskam, je bil sumljiv njegov nemirni pogled. Tudi so čutili, da je bil Kürten previden in nezaupen. O razmerju z njegovo ženo ni nič znanega. Njegova žena je bila že več let pomivalka v neki tovarni, kjer je začela delo ob 7 zvečer in je trajalo do 3 ali 4 zjutraj. V tem času se torej ni mogla brigati za svojega moža, dočim se je večina umorov zgodila v večernih in nočnih urah. Zanimivo je tudi dejstvo, da hišnim stanovalcem ni bilo znano, da je bil Kürten že dvakrat predkaznovan, enkrat na pet let, drugič na sedem let ječe radi vlomov. Pred vojno je bil eden izmed najrazvpitejših mansardnih tatov v Düsseldorfu. Iz njegove sobe se pride v veliko podstrešno skladišče, kjer so našli lopato, s katero je zakopal malo Ido Hahn, v nekem zaboju pa so našli ducat opranih veterinih jopic in majhne škarje za klekanje, najbrže od kake ženske žrtve.

Naš NOVI ROMAN

ki ga začnemo v kratkem v našem listu priobčevati, spada med

najbolj napete romane svetovnega slovtva. Zanimivost, izvanrednost in čudovitost dogodkov, ki se v njem drug za drugim vrstijo, raste od strani do strani

Z naslado so čitali ta roman po vsem svetu že milijoni in milijoni

Ta roman boste čitali sedaj v

SLOVENSKEM LISTU

Naročite se pravočasno na »Slovenski list«! Izhaja vsak ponedeljek zjutraj in stane le 5 Din mesečno

Romunska vlada osvojila Briandovo spomenico

Bukarešt, 25. maja. AA. »Radore« poroča, da je snoči na seji ministrskega sveta, ki se je vršila pod predsedništvom predsednika vlade Mania, podal minister zunanjih zadev Mironescu ekspozice o memorandumu francoskega ministra zunanjih zadev Brianda. Ministrski svet je osvojil v osnovi ta memorandum ter pooblastil zunanjega ministra Mironesca, da predloži ministrskemu svetu odgovor Romunije.

Poljska brez sejma

Varšava, 25. maja. e. Odgoditev izrednega zasedanja sejma je glavni predmet razmotrivanja in posvetovanja posameznih parlamentarnih skupin. Posebno pozornost vzbujajo okoliščina, da je opozicija s svojo deklaracijo potegnila osebo predsednika republike v politični dnevni boj. V političnih krogih ne računajo, da bi se že vršilo izredno zasedanje sejma. Sodiijo, da bo sejem še pred otvoritvijo v juniju odgoden do jeseni. Jeseni pa bo sejem razpuščen in razpisane nove volitve, ki se bodo vršile najbrže februarja ali marca meseca prihodnjega leta.

Komunistične manifestacije v Parizu

Pariz, 25. maja. AA. Komunistične manifestacije ob priliki obletnice komune so se razvijale mirno. Edino v začetku, ko se je razvila povorka v bližini pokopališča Pere Lachaise, je prišlo do majhnega spopada s policijo, ker manifestanti niso hoteli odstraniti komunistične zastave. En policist je bil ranjen v trebuh. Na koncu manifestacij je policija aretirala okoli 20 Indokitajcev.

Okrog 10 mil. dinarjev primanjkljaja v Nemčiji

Berlin, 25. maja. e. Državno finančno ministrstvo je objavilo natančno število trenutnega državnega primanjkljaja. Celotni primanjkljaj znaša sedaj 737 milijonov državnih mark (okrog 10 milijard dinarjev). In sicer manjka za zavarovanje brezposelnih 460 milj., za 277 milijonov mark davkov pa je bilo vplačanih manj, kakor so za proračunsko leto 1930 računali.

Madjarska iredentistična proslava ob naši meji

Subotica, 24. maja. e. Nekaj kilometrov od Subotice, onstran meje, v kraju Kelebija, pripravljajo madjarske oblasti za 29. maj proslavo, ki ima prav tako iredentističen cilj, kakor proslava pred dvema letoma, ko so na naši meji ob prisotnosti nekega aktivnega madjarskega ministra odkrili spomenik, ki simbolizira madjarske iredentistične težnje.

29. maja bodo namreč v Kelebiji odkrili spomenik vojakom, padlim v vojni in to onim, ki so bili v bivšem šestem domobranskem polku, ki je imel do leta 1918 svoj sedež v Subotici. Odkritju tega spomenika bo prisostvovalo več aktivnih madjarskih ministrov in predstavnikov armade, razen tega pa še poseben odbor za proslavo. Potom budimpeštanskih in provicijalnih listov in potom radio-postaje Budimpešta so pozvali k tej slavnosti vse bivše vojake, ki so služili v bivšem šestem domobranskem polku. To bo sedaj že drugi madjarski iredentistični spomenik na meji naše države.

Nemški vojni proračun znatno zvišan

Pariz, 25. maja. AA. »Temps« ugotavlja z ozirom na proračun za nemško vojsko, da je ta proračun v sedanjem predlogu napram prejšnjim proračunom zopet mnogo višji, da si nemški vojni minister Gröner hvali skromnost zahtev nemške armade.

Zborovanje naših trgovcev

Trgovina proti industrijski zaščiti — Zahteve trgovcev

Kočevec, 25. maja 1930.

Ze v soboto popoldne so prispeli v Kočevec zaštopniki trgovskih gremijev iz vse Slovenije, kjer jih je na postaji pozdravil gospod župan Kostanjevec.

Zvečer se je vršila v hotelu Trst predkonferenca delegatov, ki je obravnavala predloge za občni zbor. V nedeljo dopoldne pa se je istotam vršil občni zbor Zveze trgovskih gremijev, katerega je vodil predsednik g. Vilko Weixl. Pozdravil je kočevskega okrajnega glavarja g. Logarja, župana gosp. Kostanjevca, predsednika trgov. odseka zbornice za TOI gosp. Leopolda Brudermana, tajnika Zbornice za TOI g. dr. I. Plessa in predsednika koč. gremija gosp. Roma. Poslane so bile udanostne brzojavke Ni. Vel. kralju, nadalje predsedniku vlade gen. Periču Živkoviču, trg. ministru g. Demetroviču in gozdarskemu ministru dr. Korošču. Nato je pozdravil zborovalce kot domačin predsednik koč. gremija g. Rom, nadalje okr. glavar Logar, župan Kostanjevec, podpredsednik zbornice za TOI Bruderman, nadalje g. Kavčič v imenu predsednika trg. društva »Merkur« dr. Frana Windischerja.

Poročilo o desetletnem delovanju Zveze je podal podpredsednik g. Jos. Kavčič, predsedstvo pa g. Weixl, ki je zlasti poudarjal težo davčnih in carinskih dajatev. Industrija uživa danes previsoko carinsko zaščito in jo je v interesu konzumenta in trgovcev znižati. Tajniško

poročilo je podal tajnik g. Kaiser, ki je podrobno črtal stanje naše trgovine v preteklem letu. Blagajniško poročilo je podal blagajnik g. Verovšek. Proračun določa 168.000 Din dohodkov in prav toliko izdatkov. Zvezna doklada ostane neizpremenjena. Pri sledečih volitvah je bil izvoljen nov odbor, ki si je za predsednika izbral dosedanega podpredsednika g. Jos. Kavčiča.

Nato so bile sprejete resolucije, ki zadevajo razna davčna vprašanja, železniška, telefonska, obrbna itd. Predvsem moramo naglasiti zahtevo po čimprejšnji graditvi prog Kočevec-Sušak, ki je za Slovenijo življenjskega pomena. Glede sedanega glasila Zveze, Trgovskega lista je bilo z ozirom na novoga gospodarja v tiskarni »Merkur« sklenjeno, da se odpove pogodba s tiskarino s 1. junijem in da se začne izdajati nov list.

Po občnem zboru se je v hotelu Trst vršil banket, ki so se ga poleg gostov udeležili delegati. Popoldne in zvečer so se delegati vrnili v svoje kraje.

Milan, 25. maja. n. Ob prihodu Mussolinija v Milan se je slavil v promet podzemeljski telefonski kabel Milan-Rim. S tem se je telefonska zveza Rima s srednjo in severno Evropo znatno zboljšala.

Dunajska vremenska napoved. Nestanovitno vreme,

Mirovni blok v Evropi

Francija, Anglija in Nemčija tvorijo velik blok proti vsakemu poiskusu, da se moti evropski mir

Berlin, 25. maja. (Od našega dopisnika.) Čedalje več je znamenj, da se nemška in francoska republika bližata v prizadevanju, da se inavgurira v Evropi doba najtrdnjše politične in moralne solidarnosti.

V tem pogledu je jako značilna slavnost ob priliki obnega zbora nemških invalidov v Frankfurtu ob Meni, ki se je vršila včeraj. Na občni zbor je prišla tudi delegacija francoske zveze vojnih invalidov s svojim predsednikom profesorjem Cassinom od Sorbonne. Cassin je imel od nemških tovarišev navdušeno pozdravljen govor, v katerem je dejal, da sta organizaciji vojnih žrtev v Franciji in Nemčiji na veke združeni posestrimi in da bodo bataljoni, ki so nekoli marširali drug proti drugemu, da se pobijajo, odsedaj marširali skupno, da branijo in ohranijo mir v Evropi in bratstvo dveh najbolj kulturnih narodov Evrope, francoskega in nemškega. Cassin je čestital Nemcem na izpraznitvi Porenja od okupacijske armade in položil na spomeniku vojnih žrtev venec z napisom: »Pour la Paix« (Za mir.)

To je pa le eden mnogostevitnih pojavov zadnjih dni, ki pričajo o tem, da se obe največji republiki Evrope pripravljata k najtesnejšemu sodelovanju.

Med vzroki, ki so tu igrali vlogo, je eden najvažnejših pač bojazen, ki se je zadnji čas polotila odgovornih državnikov obeh dežel, da se ne bi motil evropski in z njim svetovni mir sploh. Tako Francija kakor Nemčija ne moreta dopustiti, da bi se gospodarski razvoj Evrope, ki po Youngovem načrtu stopa v fazo definitivnega ozdravljenja, zopet po komerkoli prekinil v pogubo Evrope in njene civilizacije. Razvoj nekaterih dogodkov zadnjega časa je tudi Anglijo strnil s Francijo in Nemčijo v mirovni blok, ob katerem se bo vsak avturistični poiskus, naj pride od koder koli, razbil.

Nemčija je slišala ta mesec veliko obljub in namigavanj, da bi se mogla verzajska pogodba temeljito revidirati; opazile so se zveze tako nemških kakor avstrijskih in ogrskih reakcionarjev s fašizmom v Italiji; govoriti se je začelo tudi o možnosti restavracije Habsburžanov in podobno, toda nemški državniki se tem vabam niso in ne bodo odzvali, dobro vedo, da se hoče Nemčija samo izbrabiti v svrhe, ki so demokratičnemu nemškemu narodu popolnoma tuje — kar se tiče obljub, pa Nemci vedo, da ne prihajajo od strani, ki bi bila vajena obljube držati. Nemški politiki vedo, da je bodočnost rajša zadržana samo v mirnem razvoju in ob naslonu na francosko ter an-

gleško demokracijo, ne pa v ljubimkovanju z avturistično politiko italijanskega fašizma, ki je še nedavno razžalil vso nemško demokracijo, nazivajoč rajnega ministra Stresemanna »defetista in renegata«.

V istem času, ko se sklepajo vezi prijateljstva s francosko republiko, je Anglija z vsem svojim diplomatičnim aparatom na delu, da zasigura nadaljnji mirni razvoj evropskih zadev. V tem oziru se zlasti prizadevajo poslaniki Velike Britanije v Beogradu, Sofiji, Bukarešti in Atenah. Anglija hoče na vsak način preprečiti, da bi se ji po pomorskem oboroževanju v Evropi vsililo povečanje lastnega brodogoja preko standarda, ki je bil določen na londonski konferenci. Vse tri angleške stranke so solidarne v tem, da se to za nobeno ceno ne dopusti.

Obenem se v zadnjih dneh izve, da je nastopilo tudi v najvišjih fašističnih krogih iztorenjenje in to baš spričo dejstva, da je odgovorna nemška državna politika ostala zvesta liniji, inavgurirani od rajnega Stresemanna. Razni govori, tako zatrjujejo nemški diplomati, so samo grmenje, ki naj omehta Francijo in drugo nič — dokazujejo pa tudi izvestno nervoznost režima, ki je po svoji neprevidni zunanji politiki sam ogrožen.

Našim naročnikom in prijateljem!

Z današnjim dnevom bo izhajal »SLOVENSKI LIST« ob istem času kakor »Slovenec«, tako da ga bodo naročniki v Ljubljani, Celju in Mariboru dobivali že v zgodnjih jutranjih urah, drugod pa s prvo jutranjo pošto. To smo preuredili posebno radi naših štajerskih naročnikov, ki so doslej dobivali »Slovenski list« šele pozno dopoldne. Prosimo vse naše prijatelje, da pridno agitirajo za »Slovenski list« in mu pridobijo čim več novih naročnikov. Naročina znaša samo 5 Din na mesec in te pač vsakdo lahko žrtvuje. — Geslo vseh naših prijateljev bodi:

V vsako slovensko družino SLOVENSKI LIST!

Mariborska nedelja

Maribor, 25. maja 1930.

Nedelja kakor so si je Mariborčani po vremenski muhavosti in nagajivosti v poslednjem času želeli. Mariborčani so ugodno konjunkturo izkoristili na vseh toriških običajnega nedeljevanja; že zarana pa so jo v množtvu mahnilo proti sv. Petru, kjer se je vršilo danes slovesno birmovanje, ki ga je opravil presvetli škof dr. I. Tomazič. Na avtobusni progi Maribor—Sv. Peter je bil danes ojačen promet z mestnimi avtobusi, ki so prevažali številne udeležence k birmski slovesnosti pri Sv. Petru.

Kako zelo je v Mariborčanih zakoreninjeno društveno življenje, dokazuje najbolj to, da se je danes, ko bi skoraj človek ugotavljal zaključek društvene sezone, vršilo v Mariboru dvoje zborovanj. Pri Gambriu so imeli svoj občni zbor drž. upokojenci. V zvezi s poročili posameznih funkcionarjev in živahnim razgovorom pri slučajnostih so se naglašale težke razmere, v katerih živijo drž. upokojenci, ki so v mladosti in zdravju vse svoje moči žrtvovali za blagobit celokupnosti. Pri volitvah je bil v glavnem izvoljen dosedanj odbor, ki je s številnimi posredovanji v pretekli poslovni dobi skušal lajšati bedne razmere, v katerih živijo drž. upokojenci.

Popoldne pa je proslavilo prosvetno društvo v Melju Materinski dan z govorom ter deklamacijami in glasbenimi točkami. S pevskimi in godbenimi točkami so nastopili člani katoliške omladine, ki jih je navzoče občinstvo, ki je docela napolnilo prosofere otroškega vrta, nagradilo z živahnim odobravanjem. Tudi topot je meljsko prosvetno društvo pokazalo, da je z vsa živahnostjo in prizadevnostjo na delu pri izvajanju kat. prosvetnega programa.

Mirovali so danes pri rešilni postaji in pa na policiji; vidnejših dogodkov ni bilo. Stani pri Grafu se je povečal za petero bratcev; Marijan L. je krošnjari brez dovoljenja; Franc F. je razgrajal; Franc M. je dokazoval, da ima predlogo ravnote prste; Martin M. je s preveliko vneto gasil svojo žecjo, Stefan N. pa je v prečitni meri dajal duška svoji aufbiksarski žilci. Prijavljenih je bilo 22 slučajev, ki se tičejo običajnih cestnopolicijskih prestopkov.

V ptuškem gozdu je zgorel avtomobil, last nekega A. Kranjca. Vzrok požara ni znan.

Pri Vurbergu je do tal pogorelo stanovanjsko in gospodarsko poslopje posebnice-vdove Ane Greifner. Požar je nastal tako, da se je najmlajši otrok igral z vžigalicami v hlevu, pri čemer se je vnelo seno in je požar hitro zajel gospodarsko poslopje, nakar so plameni vpepelili tudi stanovanjsko hišo. Domačinom, ki so prišli na pomoč, se ni posrečilo omejiti ognja. Rešili so samo pohištvo in živino.

Društveno delovanje v Zagrebu

Zagreb, 25. maja. p. Kakor vsako nedeljo, se je tudi danes vršilo v Zagrebu nekoliko občnih zborov. Predvsem je imelo glavni občni zbor hrvatsko pevsko društvo »Kolo«, ki dela že 68 let ter razširja hrvatsko pesem. »Kolo« je nastopilo lansko leto petnajstkrat in je pridilo decembra meseca v Beogradu vokalni koncert. Razen tega je imelo v Parizu ob priliki proslave Masarykove osemdesetletnice veliko matinejo. »Kolo« ima 24 častnih članov, 73 ustanovnih, 58 podpornih in 112 rednih članov. V preteklem letu je imelo društvo skupno 122 vaj. Dohodkov je bilo skupno 263 tisoč 094 Din, celokupna imovina pa znaša 370.529 Din.

Vršila se je tudi glavna skupščina Narodne uzdanice, to je društva zagrebških muslimanov za prosveto in pomoč muslimanske omladine. Društvo ima 64 članov ter se je tako v preteklem letu njihovo število zvišalo za 35.

Vršil se je tudi občni zbor zadruga »Zeljničarski dom«. Govorilo se je v glavnem o zadružni žagi, ki jo je uničil požar. Večina zborovalcev je bila za to, da se defect čim prej popravi. Pri tej priliki se je ugotovilo, da poseduje zadruga zemljišče, ki velja 250 tisoč dinarjev.

Glavna skupščina studentkinj zagrebške univerze, ki je bila pred 14 dnevi odgojena radi premale udeležbe, se je danes končno vršila. Sklenilo se je, osnovati dom studentkinj in to v najetih prostorih, ker ni drugega izhoda.

Končno je imela svoj glavni občni zbor Zveza sekcije finančne kontrole, katere imovina znaša 408.408 Din. Prečitalo se je tudi blagajniško poročilo ter je bil izvoljen nov odbor.

Minister Preka na potovanju

Moslar, 25. maja. p. Z največjim navdušenjem je bil sprejet novi minister Nikola Preka. Minister se je najlepše zahvalil za prisrčni sprejem ter pozval ljudstvo, da naj bo polno vere, neomejne vdanosti Nj. Vel. kralju. Tudi v Sarajevu je bil minister Preka zelo prisrčno sprejet od večje skupine svojih prijateljev. Jutri odpouje v Split in preko Zagreba v Beograd.

Samo pet besed, gospal — Velika čistilna moč, izdatnost in neškodljivost — so odlike dobrega mila. Poskusite zato takoj s pravim terpeninovim milom »GAZELA«, ki ima vse te lastnosti v največji meri.

Med tednom

Tisti nesrečni ljudje, ki še dandanes verjamejo, da je vse to res, kar je natisnato v šolskih bukvalih, trdijo, da je glavno mesto kranjske dežele in Slovenije Ljubljana. Ta trditve pa je velika zmota in laž, kar bodo tudi Mariborčani prav gotovo potrdili. Ljubljana niti mesto ni, kaj šele glavno mesto, kajti narodna pesem, ki je najčistejši izliv narodne duše in vir vsega narodnega spoznanja, še dandanes poje, da Ljubljana ni Ljubljana, ampak samo mala Ljubljan'ca, ta Ljubljan'ca pa ni mesto, ampak dolga vas. Ker pa je zame vedno merodajno le to, kar pravi narod, ne pa zastarele šolske bukve, trdim, da naše glavno mesto ni Ljubljana, ampak Ribnica. V Ljubljani namreč ne delajo loncev, v Ribnici jih pa, lonce je pa za našega človeka začetek in konec vsega dejanja in nehanja.

Izkušnja nam pravi, da mora človek jesti, če hoče živeti. Mi, ki imamo razne jedi, tudi radi nekoliko zalivamo, in nam je dobra pijača tudi neobhodno potrebna. Mi vemo, da bi bili kakšne dobre kapljice včasih potrebni tudi tisti, ki nič nimajo, priznati in povedati jim pa tega ne smemo, ker bi sicer imeli mi v gostilnah premalo prostora. Ker pa hočemo sedeti v gostilnah udobno, smo najeli učenjake, da pripovedujejo ljudem, da pijača ni le nepotrebna, ampak celo škodljiva. Jed je za neobhodno potrebna vsem. Jediti si pa ne moremo pripravljati brez loncev in narod bi brez loncev zamrl. Lonce pa izdelujejo v Ribnici in zato bi morala biti — in tudi je — glavno mesto naše dežele in središče in žarišče naše narodne kulture Ribnica (magari tista, ki leži na Štajerskem, da v Mariboru ne bo zamere), ne pa Ljubljana.

Briandov načrt in sovjeti

»Načrt pripravlja vojno 120 mil. Evropejcev proti Sovjetski zvezi«

Moskva, 25. maja. e. Ze okrog 10. maja, ko se je o Briandovem načrtu Evropske unije samo šele govorilo, je že ves sovjetski tisk posvetil veliko poročilo temu vprašanju. Te dni pa se je v »Izvestijah« pojavil članek pod naslovom »Briand in 120 milijonov Evropejcev«, ki je posebno zanimiv.

V Rusiji so napram Briandovemu načrtu zavzeli za sovjetje že običajno stališče sumničenja, ki je značilno za vedenje komunističnih krogov napram vsaki inicijativi in načrtu, ki prihaja iz zapadne Evrope. Tako tudi sedaj Briandov načrt tolmajiš s tendencioznega staza takega, kakoršen je v resnici, ampak se trudijo, da bi za kulisami načrta našli neke tajne načrte in tendence protisovjetskega značaja.

»Izvestijah« v tem svojem članku na prvem mestu podčrtavajo, da se Francija v zadnjem času z vsemi silami trudi, da kolikor mogoče obdrži svojo inicijativo v evropski mednarodni politiki. Ena od teh metod za uvrstitev francoskega vpliva je po trditvah sovjetskega lista tudi Briandova Panevropa, ki jo je Briand začel propagirati po londonski konferenci. V Sovjetski Rusiji gledajo na ta Briandov načrt kakor na običajno varijanto vojaške zveze imperialistične koalicije in govore, da so ti načrti vezani na ureditev velikih obče-evropskih vprašanj. Tako karakterizirajo načrt Briandove Panevroe tudi druge sovjetske kritike tega problema.

»Izvestijah« trdijo, da želi Francija potom osnovanja Evropske unije sebe osigurati in obdržati svojo hegemonijo ter s tem obenem obnoviti stari načrt evropskega industrijskega bloka, naperjenega proti Sovjetski uniji. »Iz-

vestijah« se pri tej priliki sklicujejo na članek francoskega publicista Sauerweina, ki ga je leta 1926. po sestanku med Briandom in Stresemannom objavil holandski list »Telegraf«. V tem članku piše znani publicist o ideji zapadneevropskega, nemško-francosko-belgijsko-luksemburskega industrijskega bloka, ki bo sovjetje primoral, da se bodo udeleževali v gospodarskem življenju Evrope, ker bodo morali pred tako močnim blokom popustiti in sprejeti njegove pogoje.

Iz vsega tega izvaja pisec članka zaključek, da je od panevropskega načrta do protisovjetskega bloka samo en korak, ali, kakor trdijo »Izvestijah«, sploh nobenega. Zaradi tega gledajo sovjetski politični krogi na bodoče središče panevropske zveze kot na »generalni štab evropske reakcije za borbo proti revolucionarnemu pokretu proletarijata.«

Zaključujoč svoje mnenje o načrtu Evropske unije, pišejo »Izvestijah«: »Ni dvoma, da francoski imperialisti ob zvokih prekrasnih Briandovih govorov o panevropski zvezi samo čakajo na trenutek, ko bodo na povzel francoskega generalnega štaba povedli 120 milijonov Evropejcev v borbo, in sicer v prvi vrsti proti Sovjetski zvezi.«

V resnici hujšajo sovjeti proti Panevropi zato, ker se združeno Evrope, v kateri bo Francija igrala vodilno vlogo, boje in sicer ne zato, ker bi ta zveza imela kakšne sovražne namene proti Rusiji, ampak zato, ker bi spričo politično, kulturno in gospodarsko solidarnost Evrope razdirajoča akcija komunistične Internacionalne bila zelo otežkočena.

vse dragocenosti. Juvelir se je takoj spomnil svojih sopotnikov. Dama, ki je sedela z njim v istem oddelku, je izstopila že na neki prejšnji postaji, do čim je gospod izstopil v Berlinu. Najbrže gre tukaj za dobro izrjeno latinsko dvojico. Policija je napela vsesile, da to čedno dvojico izsledi.

Družba „ILIRIJA“ Premog Drva
Dunajska cesta št. 46
Telefon: 2820 Koks

Za poidrugi milijon draguljev ukradenih

Zastopniku neke nemške juvelirske tvrdke se je v brzovlaku Frankfurt—Berlin pripetila huda nezgoda. Sedel je v oddelku drugega razreda in imel pri sebi majhen kovček, v katerem je bilo dragih kamnov v vrednosti 1.400.000 dinarjev. V istem oddelku sta se nahajala tudi neki gospod in neka dama, ki sta skušala večkrat začetki z njim pogovor. Ko je prišel v Berlinu juvelir v hotel in odprl kovček, je opazil, da so izginile iz njega vse dragocenosti. Kovček je bil na spodnji strani z ostrim brivskim nožem prerezan in odprtina je bila zadosti velika, da je mogel tat z roko povleči ven

Kako velikega pomena je lonce za vse naše javno, privatno, kulturno, gospodarsko in socialno življenje, to smo spoznali na svoje oči mi, ki smo doživeli potres l. 1895. Ta, za narodno gospodarstvo velevažni dogodek smo takrat ocenjevali vsi, mladi in stari, vsak po svoje: razlike je bilo le toliko, da smo mi mladeniči slavili potres javno in odkrito, ker nas je rešil za celih 5 mesecev puste in dolgočasne šolske situobe, drugi so pa ocenjevali potres zvečer na skrivaj, ko so računali, koliko jim bodo vrgle obresti od brezobrestnih posojil za popravo hiš, javno so pa tarnali in tantigovali kakor znani prerok nad razvalinami porušene jeruzalemske dolge vase. Vsi pa, mladi in stari, smo imeli piskrčke in lončke in samo tem se moramo zahvaliti, da smo ostali še živi.

Niso pa važni za človeško življenje in za narodno gospodarstvo le piskri in lonci, ampak je važno tudi to, kam lonček ali pisker pristaviš. Tudi to resnico smo spoznali takrat ob potresu. Bolj važen je pa seveda lonček, ker ti tudi najlepše ognjišče nič ne pomaga, če nimaš piskerčka, da bi ga pristavil. To spoznavamo ob vsakem potresu, pa naj se tresne, kar se hoče, ali zemlja ali nebo ali pa cela mila slovenska domovina.

Ob potresu l. 1895 smo najbolj uživali mi šolarji, pa tudi odrasli ljudje so prišli na svoj račun. Biti šolar brez šole je ideal vsakega pravega šolarja in sladkosti tega ideala smo mi takrat uživali do dna. Dan za dnem smo postavali po ulicah in prodajalnih zidala povsod, kjer nas je bilo najmanj treba. Na Mirju smo valili z njive na njivo ogromne kadi, kjer so prenočevali Krakovčani in Trnovci, na Prulah in v Kravji dolini smo se šli skrivalnice po vojaških sotirih, ki jih je

bilo kar celo mesto, ali pa smo pod šotiri spravljeno opravo in posteljnino zamenjavali in ljudem nagajali, kar nam je le dala naša hudobna razbrzdanost. Spali smo, kjer smo hoteli, a povsod zastoj; zjutraj se nam ni bilo treba nič umivati in česati in tudi čevljev in obleke nam ni bilo treba snažiti — čemu smo pa imeli potres? Take lepe prilicnosti za lenuharenje ni vsak dan in zato je treba take svetle momente v zgodovini trpečega človeštva izbrabiti do skrajnosti.

Najmanj pa se nam je bilo treba brigati za jed. Prve dni je bilo glede jedi res nekam neprijetno, ker je bilo treba še vse plačevati. Ko pa je prišla rešitev z Dunaja in so pripeljali v Ljubljano veliko kuhinjo in jo postavili na Kongresni trg, kjer so usnjiljene dunajske gospe in gospodične kuhale od jutra do večera in nam, jadtin in bednim in od potresa potresenim Ljubljančanom delile kavo, golaž in kruh zastoj, takrat smo bili pa rešeni vseh skrbi in takrat se je pokazalo, koliko je vreden lonce. Kolikor večji je bil, toliko boljše je bilo. Kdor pa ni imel niti skromnega piskerčka, da bi ga bil pristavil k dunajski kuhinji, je ostal revež in siromak in je moral žalostno gledati od daleč, kako so si vsi hranili domov tisti, ki so imeli piskerčke, posebno še, če so jih znali pravčasno pristaviti, da so dobili najbolj mastno juho.

V veliko zadrego so nas pa spravili dunajski dobrotniki, ko so nam postavili v Ljubljani še eno javno kuhinjo in še eno. Takrat smo se s piskerčki v roki ustavljali kar sredi ceste in v vpraševali: Kam? Tukaj je kuhinja, tam je kuhinja, tam je tudi kuhinja — katera bo najboljša? Kje bomo največ zajeli in zagrabili? To so bila za usodo naših želodcev in

za usodo milega slovenskega naroda težka vprašanja, ki jih je bilo vsekakor treba rešiti. Jaz sem rešil to vprašanje tako, da sem tekel s svojim piskerčkom kar k vsaki kuhinji in sem ga povsod pristavil, kjer je le še nekoliko dišalo po mesu in zato sem še danes dobro rejen in okrogel in se mi dobro godi, ker mi je bilo dano od narave, da sem požaj hitro razumel, drugi so hodili svoje lončke pristavljati danes sem, jutri tja, kjer so pa računali, da bo boljše in več mesa in masti, tretji so se držali stanovitno in »trajno« samo ene kuhinje, čeprav so morali včasih dolgo čakati, da so prišli na vrsto, najbolj nesrečni so bili pa tisti, ki so s svojimi piskerčki begali od kuhinje do kuhinje, pa so vedno prepozno prihajali, tako da so morali pobirati in požirati samo to, kar so že vsi drugi obglodali. Konec koncev smo se pa le vsi najedli zastoj — dokler so nam kuhali Dunajcani.

Katastrofalno pa je postal položaj, ko so Dunajcani odšli iz Ljubljane. Takrat smo zopet stali po ulicah, vsak s svojim piskerčkom v roki, in smo se vpraševali: Kam pa sedaj? Kam naj sedaj pristavimo svoje piskerčke? Kdo nam bo kuhaj sedaj in kaj? Tako smo postajali po ulicah in se milo spogledovali... Da bi šli sami kuhat na svoja ognjišča, za svoj denar, to nam ni prihajalo ni v sanjah na um. Čemu imamo pa piskerčke? Kuha naj, kdor hoče!

Jaz stojim od tistihmal pa do danes še vedno na ulici s svojim piskerčkom in čakam, kdaj bodo pripeljali v Ljubljano zopet kakšne tri ali štiri kuhinje. Ena mi je premalu. Če pa nobene ne bo, pojdem pa v Ribnico magari v tisto, ki je na Štajerskem, piskerček bom vzel pa seveda s seboj.

Ljubljanska nedelja

Ljubljana, 25. maja.

Nebo je bilo danes naklonjeno Ljubljancem. Na jutro je privoščilo k nedeljskemu počitku še lepo vreme. Zato so mogli danes Ljubljanci vse med večino deževnim tednom dogovorjene, nameravane in sklenjene izlete tudi izvršiti. Dopoldne je bilo v mestu še nekaj življenja, na promenadi, v Tivoliju in v Zvezdi so ženske kazale novo poletno modo, moški pa so bili v veliki večini zadovoljni že s tem, da so mogli vendar enkrat na ulice — brez plašča in suknje.

Umrla je gospodična Ana Lassnik, posestnica. Pogreb bo danes ob petih pop. iz mrtvašnice splošne bolnišnice. Svetila ji večna luč! Preostalih naših iskreno sožalje!

Gasilec se pridno pripravljajo za svoj vseslovenski kongres v Ljubljani. Včeraj se je vršila na Stadionu druga predkongresna gasilska vaja. Zjutraj se jih je zbralo na Krekovem trgu več sto, nakar so odkorakali na Stadion, sprejeli na čelu pa je šla godba »Zarja«. Vaje na Stadionu je vodil poveljnik g. Hojan. Po končani vaji so se gasilci v sprejeto vrtili na Krekov trg. Tu jim je g. Hojan izrekel priznanje za uspešno izvedbo vaje, obenem pa jih opozoril, da slavi te dni eno najstarejših gasilskih društev, to je v Laškem, svojo šestdesetletnico.

Danes je bila otvorena za Ljubljano važna avtobusna proga. To je proga Ljubljana—Bled, ki jo bo upravljalo avtobusno podjetje g. R. Hojaka z novim velikim avtobusom. Novi avtobus je posebne, jeklene konstrukcije in pomenja višek udobnosti, ki jo morejo ta vozila nuditi potnikom. Avtobus je dobavila tvrdka Triumph-Auto. Danes dopoldne se je vršila na Bled poskušna vožnja, jutri, v ponedeljek, pa se prične redni promet. Novi avtobus pomenja nov napredek Ljubljane v tujsko-prometnem oziru.

Popoldne so se vršile na Rakovniku vsakofletne velike romarske svečanosti. Udeležilo se jih je več tisoč ljudi. V središču mesta so se te svečanosti poznale zlasti po velikem prometu pred magistratom. Le redkokdaj vozi tramvaj neposredno izpred škofije naravnost na dolensko progo. Danes pa so se vrstili tramvajski vozovi drug za drugim. Dolenski tramvaj, ki je po navadi prazen, je danes dobro zastavljen.

Vznemirljiv prizor se je danes dopoldne pripetil pred uršulinsko cerkvijo. Ob 10 dopoldne je prišla iz cerkve od maše 15 letna Ema Perovšek, hči železničarja na Emonski cesti št. 2. Ema je hotela v park Zvezdo, ali ko je bila že sredi Selenburgove ulice, se je pripodil iz Gradišča neki kolesar, ki je vozil po levi strani. Podrl je deklico na tla in šel s kolesom kratkoma preko nje. Dekle res ni dobilo nevarnih poškodb, je pa precej pobito in opraskano, povrhu tega ima pa pekvarjeno vso obleko. Kolesar je izginil v Selenburgovo ulico prav tako naglo, kot jo je privoščil iz Gradišča. Dekletov oče Jože Perovšek pa je vso stvar prijavil policiji.

Ljubljanski policija je prišla na sled manjši, pa zelo grdi nemoralni zadevi, v katero je zapletenih nekaj mlajših ljudi. Podrobnosti o tej zadevi so take, da ne spadajo v časopis.

Se en dan grafične razstave

Razstava sodobne jugoslovanske grafike, ki sta jo priredili v Jakopičevem paviljonu slovenska »Četrta generacija« in pa hrvatska »Zemlja« ter njuni gosti, je bila danes uradno zaključena. Moralni uspeh te razstave jenedvomem, žal, da se materialni z ujim ne da primerjati. Prireditelji pa so pripravljeno omogočiti obisk razstave predno se ta preseli v tujino, tudi vsem tistim, ki iz katerih koli vzrokov te razstave še niso obiskali. Zato bo razstava odprta še danes ves dan proti izjemno znižani vstopnini dveh dinarjev. Krasen, bogato ilustrirani katalog se še dobi po zmernih cenah pri blagajni. Mnoga dela na tej razstavi resnično zaslužijo, da si jih naše občinstvo ogleda in spozna smeri sodobne umetnosti.

Velik promet na železnicah

Čeprav so včeraj imeli avtobusi, ki vzdržujejo zveze med Ljubljano in deželo, ves dan velik promet, vendar zaradi tega ni bil promet na železnicah nič manjši in je vladal na blagajne na glavnem kolodvoru ves dan velik naval. Približno računano je bilo od sobote od 6 zjutraj pa do 6 zvečer v nedeljo na glavnem kolodvoru okrog 13.000 oseb prometa, to se pravi, da je toliko ljudi odpoštovalo in se vrnilo v Ljubljano. Do nočnih ur, ko pridejo v Ljubljano glavni izletniški vlaki, bo to število gotovo naraslo na 20.000 oseb. Moremo torej računati, da je na včerajšnjo nedeljo odšlo z železnice na izlete najmanj 10.000 Ljubljancem. Če k temu prištejemo še vse številne izletnike, ki so se poslužili avtobusov, privatnih vozil ali pa so odšli iz Ljubljane peš in se peš vrnili, moremo mirno reči, da je bilo včeraj na izletih izven Ljubljane najmanj 20.000 prebivalcev našega mesta, to je skoraj tretjina.

Nenavaden dar bel. kralju

Letos praznuje kraljevina Belgija stoletnico svoje neodvisnosti. Ze dolgo se vrše priprave za čim dostojnejšo in veličastnejšo proslavo tega važnega jubileja. Ob tej priliki je dobil belgijski kralj Albert zelo nenavaden dar. Portugalska vlada mu je te dni poslala 24 steklenic, katerih vsebina je prav toliko stara kakor belgijska kraljevina. V steklenicah je namreč Madeira- in Porto-vino iz leta 1890.

Belgijski tisk je navdušen nad tem redkim darom, toda kralj je prišel v malo zadrego. Ni vedel namreč kdaj in kako bi izpil to vino. Svetovali so mu, naj izpije steklenice za steklenice, da bi tako preiskusil vino. Drugi pa so zopet rekli, da bi bilo škoda tako enostavno izpiti to dragoceno vino. Zato so končno sklenili, da se to vino izpije ob priliki svečanosti stoletnega jubileja.

Listi prinašajo zadnje čase mnogo zanimivih sličic iz življenja belgijskega kralja Alberta. Pred nekaj dnevi so pisali, da hodi rad v kino in da sedi tam skupaj s preprostimi obiskovalci. Sedaj pa pišejo, kako rad se tudi vozi na motornem kolesu. Nekoga ranega jutra so cestni pometalci v Rochefortu videli vozača, ki je drvel na motociklu. Bil je to kralj Albert, ki se sedaj mudi v dvorcu Eliegnon in se vsak dan vozi za zabavo z motornim kolesom okoli.

Letna konferenca zbornic TOI

Dubrovnik, 25. maja. p. Včeraj se je pričela redna letna konferenca zbornic za Irgovino, obrti in industrijo naše kraljevine. Zastopana je bila banska uprava in Irgovinsko ministarstvo. Predsednik dubrovniške zbornice Meliko Cingrija je otvoril konferenco in prečital sestav predsedstva, v katerem so gg. Milutin Slanojevič, dr. Milan Vrbanič, dr. Besarevič, dr. Stanojevič, Plavšič, dr. Medin in Radovič. Nato so zborovalci odposlali pozdravno brzojavko Ni. Vel. kralju, predsedniku vlade generalu P. Zivkoviču, Irgovinskemu ministru Juraju Demetroviču in poljedelskemu ministru dr. Šibeniku. Govorili so Micič, nato tajnik zagrebške zbornice dr. Cuvai, ki je poročal, da sta po želji predsedstva zagrebške in ljubljanske zbornice on in Ivan Mohorič izdelala skupen referat o vprašanju in pomenu gospodarskih zbornic kraljevine Jugoslavije. Nato je tajnik ljubljanske zbornice Mohorič obrazložil poedine točke tega referata v širih delih. V prvem je govoril o organizacijskem vprašanju, v drugem o odnosu zbornic napram vladi in gospodarskim organizacijam, delavskim

zbornicam in mednarodnim institucijam, v tretjem delu je obrazložil dosedanje napore zbornic v gospodarski politiki in v četrtem odstavku je razložil program dela zbornic za pospeševanje domače podielnosti in produkcije, kakor tudi za napredek obrti. Nato je govoril Mohorič o gospodarski sferaški in izjavil, da je ljubljanska zbornica že na konferenci v Osijeku predlagala skupno delo zbornic na statističnem polju.

Nato je govoril še dr. Svehislav Marodič o prisilnih organizacijah. Končno pa predsednik belgrajske zbornice g. Mile Slanojevič, ki je plediral za posebne zbornice. Zastopnik ljubljanske zbornice Krejči je odgovoril na neko točko v referatu g. Stojanoviča v pogledu obrtnikov, in izjavil, da je ljubljanska zbornica že večkrat izpolnila napram njim svojo dolžnost; njihov standard je največji v državi. On je za sistem skupnih zbornic. Končno je govoril gosp. Slečan Popovič, ki je pa plediral za posebne zbornice.

Konferenca se je nato prekinila ter se bo nadaljevala jutri dopoldne.

30 milijonov brezposelnih

Občni zbor Splošne delavske zveze Jugoslavije v Zagrebu — Kaj vse uvažamo — V naši državi je 12.000 brezposelnih

Zagreb, 25. maja. p. Danes dopoldne se je vršil v kinu »Metropole« glavni občni zbor Splošne delavske zveze Jugoslavije, na katerem se je predvsem govorilo o problemu brezposelnosti. Glavni govornik je bil Korač, ki je v svojem govoru naglašal, da je v Združenih državah preko 6 in pol milijona brezposelnih, katerih število pa bo v doglednem času še mnogo naraslo. Po vsem svetu je okoli 30 milijonov brezposelnih ljudi. V naši domovini je bilo konec aprila nezaposlenih okoli 12.000 delavcev. Pri nas vlada velika hiperprodukcija, mi se topimo v izobilju vsega, vsega imamo preveč: imamo dovolj hrane, dovolj obleke in dovolj stanovanj. Naša država je bogata, v njej lahko posekam 50 milj. kubičnih metrov lesa, imamo rudno bogastvo, imamo okoli 7 milijonov konjskih sil moči. To vse znači, da je pri nas dovolj vsega, da bi lahko vsi prebivalci imeli vsega dovolj.

V preteklem letu smo uvozili preko pol milijona Din volne in za 200 milj. Din svilenih proizvodov. Naša država je poljedelska: 80 odstot. ljudi živi pri nas od kmetijstva. Vsega imamo do-

sti in vendar uvažamo stvari, ki jih ne bi bilo treba uvažati. Lansko leto je prekoračilo našo mejo samo na pugih v vrednosti 21 milj. Din. Kozuhovine je pri nas dovolj in kljub temu smo jo uvozili za 250 milj. Din, in to blago, ki bi ga lahko sami izvažali. Korač je nato govoril o prilikah v Rusiji ter ostro kritiziral tamkajšnje stanje, ker je še vedno na milijone in milijone brezposelnih delavcev, in to po desetih letih diktature proletarijata. To znači, da tudi tam niso našli pravega leka proti brezposelnosti. Da zboljšamo svoje prilike, se ne bomo posluževali boljševiškega recepta. Mi moramo delati konstitutivno, legalno. Komunisti so povzročili v Rusiji samo katastrofo, kakor povsod tam, kjer so se pojavili. Njihov največji greh pa ki so preprečevali naše delo. Danes imamo režim, ki so preprečevali naše delo. Danem imamo režim, ki dovoljuje, da se svobodno sestajamo in svobodno razgovarjamo, in to zato, ker je kultura pri nas napredovala, ker so se storile povoljne življenske prilike. Delajte legalno, poživite sindikate, privedite vse delavce vanje in napredek je siguran.

Nedeljski sport

Ljubljanski nogomet

Ilirija (komb.) — Hermes (komb.) 3 : 3 (6 : 0).

Včerašnja nedelja je bila v sportnem oziru zelo rečna, kajti Jadran, ki bi moral igrati z Ilirijo, je zadnji hip odpovaldal igro s prvim moštvom, rezerva pa sploh ni prišla, čeprav je bilo dogovorjeno, da igra rezerva predmetko drugi tekmi. Navdušeni nogometaši pa niso bili vsled tega prav nič v zadregi in kar hitro je našla Ilirija nasprotnika, ki je izkoristil priliko v svoj trening. Oba kluba sta ojačila svoje vrste z nekaterimi igralci prvih moštev, tako je n. pr. Ilirija nastopila z Icelom, Doberlelom, Deklevo in Volkarjem, pa tudi Šiskarič so imeli »4 zvezde« iz prvega moštva, med njimi neumornega Košenino. Igra je bila prav lepa, kajti igralci, zavrnjoč se, da se ne bije boj za točke, so skušali v resnici pokazati svoje tehnične sposobnosti brez navadnega prerivanja in ostršosti. Prav z užitkom smo spremljali v prvem polčasu divno igranje mladih Ilirijanov, ki so zasnovali in izpeljali lepo število premissljenih napadalnih akcij. Serija ostro plasiiranih strelcov je našla šestkrat pol v Hermeseva vrata. Šiskarič so po nekaj minutah uspešne igre prvega polčasa izgubili medsebojni slik in kar niso mogli nuditi dovolj odpora izvrstno disponirani Iliriji. »Kaj bo šele v drugem polčasu,« tako so se izpraševali klubski prijatelji Hermesa, ko je sodnik otvoril drugi del igre. Prav ugodno je iznenadilo moštvo Hermesa, ki je zopet začelo igro z niemu lasno žilavostjo in voljo. Napadalni trio je prodiral izredno hitro in odločno in ustvaril je par nevarnih pozicij pred ilirijanskim sveščcem, kjer je debutoiral zopet Kreč, ki je doslužil svoj vojaški rok. Igra se je v naglem tempu prav lepo menjavala. Hermes je na momente osvojil teren tudi v škodo Ilirije, ki je prišla v igro šele proti koncu. — Ze omenjeni Kreč ni pa prav ničesar izgubil pri voiakih, kajti opravil je svojo nalogo odlično, kol nekda v »svojih najboljših časih«.

Primorje — Svoboda 3 : 2.

Na igrišču Primorja je rez. Primorja s 4:3 premagala enajstletno Kolesarskega bataliona. Nato pa se je vršila trening tekma med prvim moštvom Primorja in Svoboda. Igra je končala z rezultatom 3:2 v korist Primorja.

Lahka atletika

ASK Primorje - Lahkoatletična sekcija. Tekmovanje za prvenstvo moštev države se bo vršilo dne 29. 31. maja in 1. junija na našem igrišču, in sicer kakor sledi:

V četrtek 29. maja ob 9 dopoldne: 100 m minimum 12.6, krogla minimum 10.50, 400 m minimum 58, skok v daljavo minimum 5.60. — Popoldne: disk minimum 28, 800 m minimum 2.17, skok v višino 1.50, lek 110 m zapreke 18.8.

V soboto 31. maja ob 15.30 popoldne: 200 m minimum 26.2, kledivo minimum 25, 400 m zapreke minimum 1.07, troskok minimum 11.50, 10.000 m minimum 38, kopic 42.

V nedeljo 1. junija ob 9 dopoldne: 1500 m minimum 4.50, skok ob palci 2.70, 4x100 stafeta 30.

Atleti prejmejo natančna navodila, v katerih disciplinah lahko in v katerih morajo startati. — Vsak atlet, ki ne more startati iz kateregakoli vzroka, mora javiti trenerju sekcije najpozneje do srede popoldne. — Dolžnost vseh atletov je, da startajo. Minimumi so za vse atlete dosegljivi. — Atleti, ki ne bodo nastopili, morajo slaviti klubu na razpolago opremo, katero so prejeli od kluba za treninge. — Isto morajo izročiti trenerju na igrišču v sredo do 18. ure. — Startajoči atleti morajo opremo čisto prinesli s seboj na igrišče. — Opozorjajo se atleti, da morajo biti na igrišču najpozneje ob 8.30. Načelnik.

Hrvatski sport

Zagreb, 25. maja. p. Danes se je nadaljevalo tekmovanje za prvenstvo zagrebške nogometne podzveze. Vršile so se tekme Concordia-Zelceznikar 3 : 0, Hašk-Viktorija 3 : 2, Gradjanski-Sokol 2 : 1. V prvstvu rezerv prvorazrednih klubov so igrali Hašk-Viktorija 3 : 2, Gradjanski-Sokol 5 : 1.

V nižjerazrednem tekmovanju so se dosegli sledeči rezultati: Grafičar-Zagreb 6 : 1, Slaven-Grič 2 : 1, Derby-Tipografija 1 : 1, ZSK-Sava 0 : 0, Olimpija-Debarski 3 : 1, Maksimir-Zmaj 5 : 1, Ličania-Meteor 6 : 0, Trnje-Zet 1 : 0.

Zagreb, 25. maja. p. Za tekmovanje jugoslovanske lahkoatletičske zveze za prvenstvo moštev sta Hašk in Concordia prijavila vsak po 100 atletov, dočim jih je Marathon prijavil 20. Potemkako bo v soboto in nedeljo tekmovalo v Zagrebu 220 atletov za svoje klube. Tekmovanje je važno, ker gre za naslov prvaka Jugoslavije za leto 1930-31. V vseh meslih Jugoslavije, kjer obstojajo lahkoatletički klubi, se vrše istočasno in po istem programu tekmovanja. Tekmujejo pa lahko vsi verificirani atleti in naradači. Vsak tekmovalac lahko nastopa v šestih disciplinah. Vsi rezultati se objavijo, in sicer se ocenijo po tablici. Po njej dobljeno število točk se sešteje in klub, ki ima največje število točk, bo prvak Jugoslavije. Določene so mnogoštevne in bogate nagrade.

Inozemski sport

Dunaj, 25. maja. n. Hakoah—Admira 4 : 4 (2 : 2). S tem je Hakoah zaradi izgube točke postal drugovrstni klub. Gledalec je bilo 15.000. — Rapid—Sportklub 5 : 1 (2 : 0).

Budimpešta, 25. maja. n. Hungaria—Bastia 5 : 2 (2 : 0). — Nemzely—Buda II 5 : 1 (2 : 1). — Ujpest—Atila 4 : 1 (1 : 0). — Ferenzvaros—III. 2 : 1 (1 : 0).

Kaposvar, 25. maja. n. Somogy—Bocskay 7 : 4 (3 : 1).

Pečuh, 25. maja. n. Kispest—Pecs Baranya 3 : 2 (1 : 1).

Berlin, 25. maja. n. V Berlinu so igrali poklicni igralci birminghamske nogometnega društva proti kombiniranemu moštvu Preussen-Victoria. Zmagali so Angleži s 5 : 0 (1 : 0). Gledalec je bilo 12.000.

Odkritje Nebukadnezarjevega svetišča

Na mestu starega kaldejskega mesta Ur, domovine Abrahamove, na desnem bregu Evfrata, se je angleškim arheologom zopet posrečilo zanimivo odkritje. Ne daleč od mesta, kjer so pod takozvanim Nebukadnezarjevimi zidom našli nekatere zemeljske sklade in naprave za odvajanje vode, so našli pred kratkim na koncu sezone izkopavanja na velik, krasen tempelj, ki ga je, kakor tolaščijo napisi, uredil Nebukadnezar. Ostanki so izredno dobro ohranjeni, zidovi iz opeke, ki so še sedaj visoki po 6 do 7 metrov, pa kažejo, da so bili včasih še višji. Iz napisov so pozneje dognali, da je tempelj dovršil Nabonetus in sicer pol stoletja za Nebukadnezarjem. Floris svetišča je zelo zanimiv. Na eni strani teče po celi dolžini stavbe širok hodnik, ki ima v začetku in na koncu vrata. Potem je spredaj nekaj predvor in za njim leži šele pravo svetišče. Našli so tudi sledove bivših stopnic. V predvoru so našli stolp, ki ga je dal postaviti Nabonetus. Ker je brez strehe, so arheologi postavili čezenj streho, ki naj bi ga očuvala poškodb in da bi mogli naslednjo zimo nadaljevati z izkopavanjem.

Drugo arheološko odkritje, ki je pa tudi za svetopisemske zgodbe važnega pomena, pa je napravil profesor Garstang, angleški učenjak in ravnatelj britskega arheološkega instituta v Jeruzalemu. Garstang je te dni predaval v Londonu o svojih izkopavanjih v Palestini. Med drugim je poročal tudi o svojih izkopavanjih v Jeriki in je omenil, da je pri tej priliki lahko ugotovil zgodovinsko resničnost poročil v Jozvetovih svetopisemskih knjigah. Do tega spoznanja je prišel potom primerjave svetopisemskih zgodb, egiptovskih dokumentov in potom arheoloških najdb. Po svetopisemskem poročilu so prišli Judje iz Egipta 480 let preje, preden je Salomon začel zidati svoj tempelj, torej nekako 1400 let pred Kristusovim rojstvom. To dejstvo izkopnine popolnoma potrjujejo. Po Garstangovem mnenju je moral Jozve v resnici priti v Kanaan v 15. stoletju pred Kristusom, kar lahko spoznamo iz razvalin Jerihe in mest Ai in Hazor. Ta mesta so med bronasto dobo cvetela in tvorila najmočnejše strateške točke dežele. 24 teh kanaanskih mest je po Garstangovem mnenju identičnih s kraji, ki so imenovani v analih faraonov 18. dinastije. Jozve sam je zapisal, da je tri od teh mest on sam porušil. Svoje predavanje je Garstang zaključil z ugotovitvijo, da vsako teh izkopanih mest kaže na to, da je bilo razrušeno v sredi, oziroma bolj na koncu bronaste dobe, z drugimi besedami okrog leta 1400 pred Kristusom.

Krematorij zločincev

Iz Chicaga poročajo: Tukajšnji policiji se je posrečilo senzacionalno odkritje. Našla je krematorij banditov v katerem so sežigali svoje žrtve. Moderne preiskovalne metode so omogočale detektivom, da so izsledili marsikaterega morilca, do kler so banditi puščali trupla oseb, ki so jih postrelili, kar na ulici, oziroma na licu mesta. Na sled do tega krematorija je pripeljal policijo nepojasnjeno izginjajo dveh članov tolpe vlomilskega kralja Al Caponea. Po nekaj dnevih so našli v nekem gozdu v okolici Chicaga ostanke dveh popolnoma zgorelih ljudi in končno je policija v severozahodnem delu mesta v neki kleti našla na napravo, ki je služila centralni kurjavi, ki pa je bila preurejena za krematorij. Nobenega dvoma ni, da je to prostor, kjer so zločinci sežigali svoje žrtve, kajti cela vrsta znanih zločincev iz chicškega zločinskega sveta je v zadnjem času brez sledu izginila.

Drzen beg goljufa

Iz Budimpešte poročajo: Bivši ravnatelj akcijske družbe Vacuum Fischer, ki je po poverbi pol milijona pengó pobegnil v Montevideo, kjer je bil pozneje aretiran, bi moral te dni prispeti v Budimpešto. Po aretaciji v Montevideo so ga prepeljali v Italijo, kjer je do ureditve izročilnega postopanja počakal v ječi. Te dni so ga pripeljali v naš Kotor, kjer so ga izrečili jugoslovanskim orožnikom, da ga odpravijo do madjarske meje. Tu pa se je Fischerju na dosedaj še nepojasnen način posrečilo ubežati. Vzel je s seboj tudi usnjato aktovko, v kateri se je nahajal poverljivi denar in ki bi moral služiti kot corpus delicti.

Od mehanika do poslanika

Te dni je došel v Varšavo novi ameriški poslanik Willys. Kakor poročajo listi, on ni poklicni diplomat, ampak avtomobilski industrijalec. Novi poslanik ima za seboj edinstveno karjiero. Povzpel se je iz najnižjih krogov. Ko je bil star 17 let, je imel malo delavnico za popravila koles. Pozneje pa se je posvetil trgovini z avtomobili in končno ustanovil v Ameriki velik avtomobilski koncern. Danes ima poslanik Willys pod palcem nič manj kakor 60 milijonov dolarjev. Poleg tega poseduje tudi ve like zasebne galerije umetniških slik.

V globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je gospodina

Ana Lassnik

posestnica

dne 24. maja ob 3/5 popoldne, po daljši, težki bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno umrla. — Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek dne 26. maja ob 5 popoldne iz mrtvaške veže Splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Krizu.

Ljubljana, dne 25. maja 1930.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega naznanila Mostni pogrebni zavod v Ljubljani

Leto strahote 1793

»Ta brazgotina tu na vašem čelu,« je izpregovoril Gauvain, naslonjen na komolca, »je od udarca sablje, ki ste ga prestregli, da ščitite mene. Se včeraj ste stali v bojnem meteu tu zraven mene, da me varujete. Če bi vas ne bila Previdnost postavila k moji zibelki, kaj bi bilo postalo iz mene? Bitje, obdano od vseh strani od teme in mrakov. Če imam pojem o dolžnosti, se imam za to zahvaliti vam in samo vam. Bil sem rojen v okovih predsodkov; vi ste jih sneli z mene in mi vrnili mojo mladost v svobodni rasti; po vas sem postal človek mesto pokveke. Vsadili ste v mojo dušo vest in mesto v omejenega fevdalca sem zrastel v državljan, iz državljan pa v duhovnega človeka. Dali ste mi ključ resnice, da odklenem kraljestvo človečanstva, in mi izročili luč, s katero sem mogel prodirati v oblast nadčloveškega. O učitelj moj, kako sem vam hvaležen, da ste me preustvarili!«

Cimourdain se je vsedel zraven Gauvaina na slamnjačo. »Prišel sem k tebi, da skupaj večerjava.« Gauvain je prelomil črni hlebec in ponudil kratec Cimourdainu; potem mu je ponudil vrč.

»Le pij ti prvi!« je dejal Cimourdain.

Gauvain je pil in izročil vrč Cimourdainu; izpil je samo mal požirek. Cimourdain pa je hlastno izpil ostalo na en dušek. Gauvain je bil lačen, Cimourdain pa žejen: dokaz, da je prvi bil miren, drugi pa mrzlično razburjen.

Po ječi se je razprostrela skrivnostno-grozna vedrost. Oba moža sta se pomenkovala.

»Velike stvari se porajajo,« je dejal Gauvain. »Kar revolucija sedaj dela, je skrivnostno. Za vidnim delovanjem se skriva nevidno. Kar je vidno, je grozovito; kar sruje nevidno za njim, to je pa vzvišeno. To zdaj jasno spoznavam. Strašno in obenem lepo! Zidarji revolucije se morajo posluževati starega materiala; iz tega se razlaga to leto strahote 1793. Za odrom barbarstva se gradi svetišče človečanstva.«

»Tako je,« je dejal Cimourdain. Iz tega prehodnega stanja se bo razvilo definitivno, to je: vzporednost pravic in dolžnosti, proporcionalno progresivno obdavčenje, obvezna vojaška služba vseh državljanov, splošno izenačenje brez izjem, nad vsem in vsemi pa ravna črta postave — z eno besedo, absolutna republika.«

»Meni bi bila ljubša idealna republika,« je odvrnil Gauvain in nadaljeval:

»O učitelj moj, kje je v vsem tem, kar ste tu omenili, mesta za žrtev, samozatajevanje, veliko-dušno usmiljenje in ljubezen do bližnjega? Splošno ravnovesje je dobro, še boljše je pa splošno notranje soglasje. Nad tehtnico pravice je lira ljubezni. Vaša republika človeka meri, uvrščuje in ureja, moja pa ga vznša v nebesne višave. Med njima je taka razlika kakor med matematičnim pravilom in orlom.«

»Otrok moj, ti se izgubljaš v oblakih.«

»Vi pa v preračunavanju.«
»Obče soglasje, to so sanje.«
»Tudi algebra se kreče v kraljestvu domišljije.«
»Jaz bi hotel, da bi bil človek konstruiran po Evklidu.«
»Jaz pa bi želel nasprotno: da bi ga bil ustvaril Homer.«

Cimourdainovo lice se je zresnilo.
»Pusti ti te pesniške utvare, ki so te zapeljale.«
»Poznam ta ugovar. Vse je utvara po vašem: pihlanje pomladnih sapic, blesk solčnih žarkov, dehtenje rož in sploh vse lepo.«
»Od tega se ne da živeti.«
»Ali vi res to tako natančno veste? Tudi ideje so hrana za dušo.«

»Ideje da, toda ne utopije. Republika, to je: dvakrat dve je štiri. Če vsakemu dam, kar mu gre ...«

»... potem ste mu kljub temu še ostali dolžni.«

»Kaj?«
»Nekaj neizrekljivega, česar meščanska pamet ne razume — nekaj, kar je nad strogo pravico in njeno enoličnostjo.«

»Govori jasneje!«

»Torej: vi hočete splošno vojaško obveznost. Zakaj? Da ubijate sočloveka. Jaz stremim za splošnim mirom. Vi hočete revežem pomagati s podporami, odmerjeni po možnostih budžeta, jaz hočem, da se revščina sploh odpravi. Vi zahtevate progresivno obdavčenje, jaz sem proti davkom sploh in hočem, da se državni izdatki, reducirani na najmanjšo mero, plačajo iz prebitka družbe.«

»To so Babeufove ideje.«

»Čegaverkoliže, meni se zdijo edino prave, dragi učitelj. Onemogočite izrabljanje sočloveka, uničite zajedavce družbe, potem eksploatirajte bogastvo zemlje v splošen prid, v prid vsakega človeka. Tretjina Francije ne proizvaja nič, izorite vso zemljo in jo razdelite po enakih delih med vse državljan. Danes Francija svojim otrokom, izvzemši višje sloje meščanstva, ne nudi več ko štirikrat na leto grizljaj mesa; če bi se racionalno obdelala, bi redila tristo milijonov ljudi, vso Evropo. Izrabite naravo, to našo najmočnejšo zaveznico; po njenih žilah tečejo neizčrpni sokovi vode, ognja in olja — prerežite te žile, da boste imeli pitne vode v vaših vodnjakih, olja v svetilkah, ognja na štedilnikih. Opazujte plimo in oseko oceana, ali ni to ena sama ogromna neizrabljena sila? Kako je bedasta zemlja, da se ne zna poslužiti oceana!«

»Plavaš na širokem oceanu svojih sanj.«

»O ne! Nahajam se sredi istine, ki pa še ni uresničena.« In po kratkem presledku je bivši vikonte nadaljeval: »In kaj ste naredili iz žene!«

»To, kar je po naravi,« je odvrnil bivši duhovnik, »družica, ki ima služiti svojemu možu.«

»Ki ji ima mož služiti!«

»Kaj?« je vzkliknil Cimourdain, »mož služabnik žene? Nikoli! Mož je gospodar v domu.«

»Soglašam, toda pod enim pogojem: da je žena domu kraljica.«

»Ti torej zahtevaš, da bodita enaka?«

»Enakopravna.«

»Sanje! Saj sta ustvarjena popolnoma različno.«

»Rekel sem: enakopravna, ne pa identična.«

Nekaj časa je nastal molk. Potem je zopet povzel Cimourdain:

»Vrni se n azemljo, Gauvain. Treba je uresničiti, kar je mogoče. Ponavljam, ti sanjaš neuresničljivo.«

»Moj dragi učitelj, to niso neuresničljive sanje, ampak postopoma uresničljiv ideal, samo, če resno hočemo. Med mojim in vašim idealom je le ta razloček, da vi hočete obvezno kasarno, jaz pa šolo. Vi sanjate o človeku-vojaku, jaz o človeku-tovarišu. Vi sanjate republiko meča, jaz republiko duhá.«

»In dokler se to ne uresniči, kaj hočeš?«

»To, kar je.«

»Ti nas torej ne obsojaš?«

»Ne; vaš čas je čas viharja. Vihar vedno ve, kaj dela. Če izruje hrast, naredi prostor klicam bodočega življenja. Človeška kultura je bila okužena, sedanjí vihar jo očiščuje. Sicer ne izbira preveč, toda drugače ni mogoče. Njegov bes je razumljiv. Sicer pa, kaj mi mar viharja! Imam kompas, ki mi kaže pot v najhujši vihari, svojo vest!«

In tiho, kakor v najslovesnejših trenutkih, je dostavil:

»Je nekdo, ki se mu moramo brezpogojno pokoriti, naj dela, kar hoče.«

»Kdo?« je vprašal Cimourdain.

Gauvain je pokazal s prstom navzgor. Cimourdainu, ki je prstu sledil, se je zdelo, da skozi svod ječe vidi zvezdno nebo.

Zopet sta oba umolknila.

»Po čemer hrepeniš, tega narava sama ne dopušča. Ponavljam, to so nemogoče sanje.«

»Ne sanje, nego končni cilj. Če ta cilj ni dosegljiv, čemu potem sploh človeška družba? Zakaj potem nismo ostali pri naravi, v stanju prvobitne divjosti? Otahiti je paradiz, toda paradiz, v katerem se nič ne misli. Inteligentem pekeli je boljši od takega paradiza bebec. Ne! postanimo človeška družba, ki bo zrastle preko mej narave. Ako naravnega stanja ne bi bilo mogoče premagati, čemu smo potem stopili preko njega? Potem se zadovoljite s tlako, kakor jo opravlja mravlja, in z medom, ki ga izdeluje čebela. Ostanite sužnja žival namesto da hočete biti svobodni ljudje. Človeška družba je povzvišana narava. Nositi večna bremena, to ni namen človeka. Ne! stran parijske suženjstva in tlačanstvo! Človek je rojen za svobodo, za višjo kulturo, za resnično pobratimstvo. Nismo ustvarjeni, da vlačimo verige, marveč da razpnemo krila! Ne plazimo se torej po tleh ko črvi. Hočem, da se buba razvije v metulja, hočem, da se zemeljski črv preobrazi v živo letečo cvetlico, hočem ...«

11. ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25. zvezki: Haggard, Hči CESARJA MONTEDUME 32 Din. vez. 42 Din. — 27. zvezki: Prešip, OTROČI SOLNCA. 24 Din. vez. 32 Din. — 28. zvezki: Haggard, KLEOPATRA. 28 Din. vez. 40 Din. — 29. zvezki: Savšek, IZPOD GOLICE. 30 Din. vez. 42 Din. — 30. zvezki: Steinkewitz, NA POLJU SLAVE. 28 Din. vez. 40 Din. — 31. zvezki: Conan Doyle, IZDUBLJENI SVET (The Lost World). Roman (s slikami). 24 Din. vez. 32 Din.

Najvarneje in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

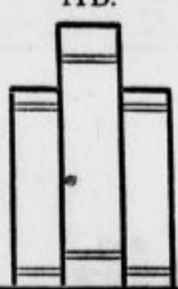
registr. zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog nad Din 90.000.000.—. Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v Celju ne plačajo nobenega rentnega davka

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
SOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ

K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je Vzajemna zavarovalnica o Ljubljani, Dunajska cesta 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe. b) vse premišno blago, mobilije, zvonove in ensko; c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove in steklo proti razpok in prelomu.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

NAJNOVEJŠO IZBIRO

pomladanskega moškega in
damskega blaga nudi po
zelo konkurenčnih cenah

OBLAČILNICA

za Slovenijo v Ljubljani, Miklošičeva 7

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Brzjavni: Gospobanka

Miklošičeva cesta 10.

Telefon šte. 2057, 2470, 2979.

Podružnice: Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novisad, Sombor, Split, Šibenik.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 480.000.000.—
Izvršuje vse vrste bančnih poslov po najugodnejših pogojih.

Špecerijsko in kolonijalno blago, umetna gnojila, cement itd. itd.

dobavlja

Gospodarska zveza v Ljubljani

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej

na jlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižji cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Ali ste že član

Ljudske samopomoči v Mariboru?

Ako ne, zahtevajte še danes brezobvezno pristopno izjavo! Na podporah izplačali že nad 1.000.000 Din.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča sledeče praktične knjige:

SOFER IN SAMOVOZAC. Priročna knjiga o konstrukciji, delovanju, stregi in vodstvu modernega avtomobila. Spisal inž. Josip Stolfa. Vežano 140 Din.

RADIO. Osnovni pojmi iz radiotehnike, pojasnjeno s 214 slikami. Spisal prof. Leopold Andree. 60 Din, poltrdo 65 Din, v platno vezano 76 Din.

PRAKTIČNI SADJAR. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 24 barvanimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Spisal M. Humek. Vežano 80 Din.

BRESKEV IN MARELICA. Navodilo, kako ju vzgajajmo in oskrbujejo, pojasnjeno s 22 slikami in 2 barvnimi prilogami. Spisal M. Humek. 12 Din.

NAS PANJ. Opis in praktičen navod, kako naj čebelarimo v njem. Po lastnih izkušnjah za slovenske čebelarje priredil Anton Znidaršič. Pojasnjeno s 107 slikami v besedilu. 35 Din, vezano 40 Din.

ZEL IN PLEVEL. Kako se zdraviti z naravnimi sredstvi. Solnce, zrak, zemlja, voda in rastline so prva zdravila sveta. Sestavil F. Magister. 60 Din, v platno vezano 75 Din.

Najnovjši katalog brezplačno na razpolago.